

УДК: 619:616.992:616.5-002.9

ПОРІВНЯННЯ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ДЕРМАТОФІТОЗІВ СОБАК І КОТІВ

**Корчан Л.М., Конє М.С., Корчан М.І.
Оніщенко О.М., студентка**

Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

Анотація. Наведені дані щодо порівняння різних схем лікування дерматофітозів собак і котів. Встановлено, що найбільш ефективною за дерматофітозів (трихофітії та мікроспорії) собак і котів є схема лікування з використанням препарату Ітраконазолу, введеного індивідуально перорально у дозі 10 мг/кг маси тіла, протягом семи діб щоденно, а надалі через день упродовж 16 діб (ефективність на 30–90 добу становить 90 %), або препарату Нізоралу (діюча речовина кетоконазол), у дозі 30 мг/кг маси тіла (ефективність – 80 %). Дані препарати використовують у поєднанні з місцевою обробкою препаратом Зооміколь з інтервалом 72 години до зникнення ураження. Використання вакцин Вакдерм (Вакдерм F) і Мікродерм показало низьку ефективність при лікуванні дерматофітозів у собак і котів (ефективність відповідно 30 і 50 %).

Ключові слова: дерматофітози, дерматофіти, коти, собаки, мікроспорія, трихофітія, антимікотики.

Актуальність проблеми. Дерматофітози – це хронічні контагіозні хвороби тварин і людини, що зумовлені цілим рядом патогенних грибків, які уражають шкіру та її похідні. Дерматофітози дуже рідко призводять до летальних наслідків, проте вони мають у собі інші загрози. Ці захворювання можуть завдати істотного економічного збитку, що складається з витрат на діагностику, лікування, дезінфекцію, карантинні заходи. У продуктивних тварин знижуються прирости, надої, зрівнюєтво несе великі втрати через вибракування хутрової і шкіряної сировини. Хворі тварини не можуть використовуватися для продажу та племінної роботи, брати участь у виставках і змаганнях, тощо. Домашні тварини можуть бути причинами розвитку дерматофітозів у людей [1–8].

За даними результатів досліджень ряду авторів систематичне застосування однакових схем лікування дерматофітозів, використання одних і тих же антимікотичних препаратів за даної патології у тварин сприяє формуванню генерації грибків стійких до хіміотерапевтичних засобів [6–8]. Виходячи з вище вказаного виникає необхідність у пошуку нових більш ефективних антимікотичних засобів, схем лікування дерматофітозів собак і котів.

Завдання дослідження: порівняти схеми лікування дерматофітозів собак і котів з використанням різних антимікотичних засобів.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили протягом 2014–2015 років на базі ветеринарної клініки м. Полтави «Доктор ZOO» та лабораторії клінічної діагностики хвороб тварин кафедри терапії Полтавської державної аграрної академії.

Попередній діагноз на дерматофітози собак і котів ставили на підставі мікроскопії патологічного матеріалу та дослідження лампою Вуда, заключний діагноз – з ідентифікацією збудника після культивування патологічного матеріалу на DTM-агарі з реізоляцією на агарі Сабуро [4–8]. Після проведення курсів лікування через 30, 60 і 90 діб проводили повторне мікологічне дослідження тварин.

За результатами клінічних і мікологічних досліджень з урахуванням принципу аналогів було сформовано із спонтанно уражених дерматофітами собак і котів сім груп по 10 тварин у кожній (шість дослідних і контрольна) :

- першій групі тварин вводили вакцину Вакдерм (котам Вакдерм-F) дворазово у дозі 1 мл внутрішньом'язево з інтервалом 14 діб;
- другій групі тварин вводили вакцину Мікродерм дворазово у дозі 1 мл внутрішньом'язево з інтервалом 14 діб;

Тваринам третьої – шостої груп антимікотичні препарати вводили перорально, індивідуально, щодня протягом семи діб, а надалі через добу упродовж 16 діб у дозах за діючою речовиною:

- третій групі тварин вводили Ітраконазол у дозі 10 мг/кг маси тіла;
- четвертій групі тварин – Грізеофульвін у дозі 25 мг/ кг маси тіла;
- п'ятій групі – Нізорал (ДР кетоконазол) у дозі 30 мг/кг маси тіла;
- шостій групі тварин – Тербінафін 30 мг/кг маси тіла;

- сьома група тварин була контрольною – препарати тваринам не вводили.

Місцево ураженні ділянки тварин дослідних груп обробляли препаратом Зооміколь з інтервалом 72 години до зникнення ураження.

Результати досліджень. Результати дослідження різних схем лікування дерматофітозів собак і котів наведені в таблиці.

Таблиця

Терапевтична ефективність різних схем лікування дерматофітозів собак і котів

Група тварин	Схема лікування	Ефективність лікування на					
		30 добу		60 добу		90 добу	
		тварин одужало	%	тварин одужало	%	тварин одужало	%
1	вакцина Вакдерм (Вакдерм-Ф)+ Зооміколь	3	30	3	30	3	30
2	вакцина Мікродерм+Зооміколь	5	50	5	50	5	50
3	Ітраконазол+Зооміколь	9	90	9	90	9	90
4	Грізеофульвін+Зооміколь	0	0	1	10	2	20
5	Нізорал (ДР кетоканазол) +Зооміколь	8	80	8	80	8	80
6	Тербінафін+Зооміколь	3	30	5	50	5	50
7	Контрольна	0	0	0	0	0	0

Як свідчать дані таблиці, у процесі мікологічних досліджень щодо визначення терапевтичної ефективності антимікотичних засобів за спонтанних дерматофітозів собак і котів (*Trichophyton mentagrophytes* – 60 %, *Microsporum canis* – 40 %) було встановлено, що більшу ефективність за даної інфекції на 90 добу після початку лікування тварин показали схеми лікування собак і котів з використанням Ітраконазолу (ефективність 90 %), Нізоралу (80 %), Тербінафіну (50 %) і вакцини Мікродерм (50 %), менш ефективним було використання вакцини Вакдерм (30 %) і препарату Грізеофульвіну (20 %).

Висновки

1. Найбільш ефективною за дерматофітозів (трихофітії та мікроспорії) собак і котів є схема лікування з використанням препарату Ітраконазолу, введеного індивідуально, перорально у дозі 10 мг/кг маси тіла, протягом семи діб щоденно, а надалі через добу упродовж 16 діб (ефективність на 30–90 добу становить 90 %).
2. Ефективною є також схема лікування дерматофітозів собак і котів з використанням препарату Нізоралу (ДР кетоканазол) у дозі 30 мг/кг маси тіла з аналогічним курсом задавання і місцевою обробкою уражених ділянок Зооміколем (ефективність на 30–90 добу становить 80 %).
3. Використання вакцин Вакдерм (Вакдерм F) і Мікродерм показало низьку ефективність при лікуванні дерматофітозів у собак і котів (ефективність відповідно 30 і 50 %).

Література

1. Бублик О. Епізоотологічний моніторинг. Епізоотологічна ситуація з трихофітії котів та собак у м. Києві / О. Бублик, Г. Лемещенко, В. Титаренко та ін. // Ветеринарна медицина України. – 2004. – № 3. – С. 9–11.
2. Билай В.И. Основы общей микологии. – К.: Вища школа. Головное изд-во, 1989. – 392 с.
3. Конє М.С. Поширення дерматофітозів собак і котів у м. Полтава / М.С. Конє, Л.М. Корчан, Г.О. Омельченко та ін. // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. – Х.: РВВ ХДЗВА., 2014. – Випуск 28, ч. 2 «Ветеринарні науки» – С. 620–623.
4. Badillet G. Dermatophyties et Dermatophytes – Atlas clinique et biologique / 3eme Ed. – Paris, France. – Editions: Varia. 1991. – 303 p.
5. [Degreef H.J.](#) Current therapy of dermatophytosis / H.J. [Degreef](#), P.R. [DeDoncker](#) // [J. Am. Acad. Dermatol.](#) – 1994. – № 31(3 Pt 2). – P. 25–30.
6. Guaguere E. Guia Practica de Dermatologia Felina. / E. Guaguere, P. Prelaud. – Paris, France. – Editions: Merial. – 1999. – 287 p.
7. Kane J. Laboratory Handbook of Dermatophytes. / J. Kane, R. Summerbell, L. Sigler et al. – Belmont, USA. – Star Publishing. – 1997. – 236 p.
8. Rosen T. Dermatophytosis: diagnostic pointers and therapeutic pitfalls // Consultant. – 1997. – № 37. P. 1545–1557.

**СРАВНЕНИЕ СХЕМ ЛЕЧЕНИЯ ДЕРМАТОФИТОЗОВ
СОБАК И КОТОВ**

Корчан Л.Н., кандидат ветеринарных наук,
Коне М.С., кандидат ветеринарных наук, доцент
Корчан Н.И., кандидат ветеринарных наук, доцент
Онищенко О.Н., студентка 4 курса

Полтавская государственная аграрная академия, г. Полтава

Аннотация. Приведены данные относительно сравнения различных схем лечения дерматофитозов собак и кошек. Установлено, что наиболее эффективной при дерматофитозах (трихофитии и микроспории) собак и кошек является схема лечения с использованием препарата Интраконазол, введенного индивидуально перорально в дозе 10 мг/кг массы тела в течение семи дней ежедневно, а в дальнейшем через день в течение 16 дней (эффективность на 30–90 день составляет 90 %), или препарата Низоралу (действующее вещество кетоконазол) в дозе 30 мг/кг массы тела (эффективность – 80 %). Данные препараты используются в сочетании с местной обработкой препаратом Зоомиколь с интервалом 72 часа до исчезновения поражения. Использование вакцин Вакдерм (Вакдерм F) и Микродерм показало низкую эффективность при лечении дерматофитозов у собак и кошек (эффективность соответственно 30 и 50 %).

Ключевые слова: дерматофитозы, дерматофиты, коты, собаки, микроспория, трихофития, антимикотики.

THE COMPARISON OF DOGS AND CATS DERMATOPHYTOSIS TREATMENT REGIMENS

L. Korchan, candidate of veterinary sciences
M. Kone, candidate of veterinary sciences, associate professor
M. Korchan, candidate of veterinary sciences, associate professor
O. Onishenko, student

Poltava State Agrarian Academy, Poltava

Summary. Proposed several treatment regimens of dogs and cats dermatophytosis. The studies were carried out during 2014-2015 years at the veterinary clinic "Doctor ZOO" in Poltava and at the Laboratory of clinical diagnostics of animal diseases on the Department of Therapy of Poltava State Agrarian Academy. According to the results of clinical and environmental research, seven groups of 10 animals in each were formed from spontaneously infected with dermatophytes dogs and cats, taking into account the principle of analogues.

There were six experimental and one control groups. Presented data for comparison of dogs and cats dermatophytosis treatment regimens. Determined that the most effective for cats and dogs dermatophytosis treatment (trichophytosis and microsporia) is the regimen with an individual oral preparation Intraconazole in a dose of 10 mg / kg of body mass, inwardly, with a 7-day everyday course, and thereafter every other day for 16 days (the efficiency over 30–90 days is 90 %). A little less efficient was the Nizoral preparation in a dose of 30 mg / kg of body mass, inwardly, with a 7-day daily course, and thereafter every other day during 16 days (the efficiency over 30-90 days is 80 %). As well, it was middling effective to use dogs and cats dermatophytosis treatment regimens based on preparations of Terbinafin, inwardly, in a dose of 30 mg / kg of body mass, with a 7-day everyday course, and thereafter every other day for 16 days (the efficiency over 30–90 days is 50 %).

The lowest efficiency in the treatment of dogs and cats dermatophytosis was shown by preparations of Griseofulvin in a dose 25 mg / kg of body mass, inwardly, with a 7-day daily course, and thereafter every other day during 16 days (the efficiency over 30–90 days is 20 %). These drugs are used in conjunction with a local Zoomikol treatment (72-hours intervals till the disappearance of lesion). The use of Vakderm (Vakderm F) vaccines has shown a low efficiency for the dogs and cats dermatophytosis treatment (the efficiency is 30 %), the Mikroderm vaccine has shown the efficiency of 50 %.

Key words: dermatophytosis, dermatophytes, cats, dogs, microsporia, trichophytosis, antifungals.